

РЕШЕНИЕ

№ 15967

гр. С, 05.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 118 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ЛИЛИЯ ИВ. МИТЕВА**

при участието на секретаря **ДИАНА Й. ТОДОРОВА**
като разглежда докладваното от **ЛИЛИЯ ИВ. МИТЕВА** Гражданско дело № 20221110142936 по описа за 2022 година

година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е осъдителен иск с правна квалификация чл.49 ЗЗД, вр. чл.45, ал.1 ЗЗД от **В. Б. Й.** срещу **СО**, за сумата от **4000 лева** – обезщетение за неимуществени вреди от увреждане, причинено при падане и удар на лицето в асфалтовата настилка поради спъване в тротоарен бордюр на 11.12.2020 г. около 19,30 ч. в гр. С в района на ул. „Б“ №12-А, близо до блок 16.

Ищцата, съгласно уточненията направени в открито съдебно заседание на 20.06.2023 г., твърди, че на процесната дата при движение до жилищни блокове в гр. С, ул. „Б“ №12-А, блок 16 в посока намиращи се в близост контейнери, се спънала в бордюр, неправилно поставен на тротоара за ограничаване на мястото на контейнера и излизащ извън габарита му. Ищцата твърди, че не забелязала бордюра поради липсата на осветление. В резултат на спъването, паднала и ударила главата си, потекла кръв и изпитала силни болки. Получената контузия наложила да потърси медицинска помощ, била прегледана и били констатирани увреждания на носа, долните клепачи на двете очи, повърхностна травма на главата, хематом на двата клепача и тежест в главата. От увреждането на здравето ищцата претърпяла болки и страдания, продължили и към датата на подаване на исковата молба.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва предявения иск като неоснователен. Възразява, че бл. 16 е с отделен административен адрес от ул. Б №12, на която има еднофамилна сграда. Поддържа, че твърденията на ищцата са недоказани. Сочи, че в районът, в който се твърди да е настъпил инцидента сметосъбирането е организирано като контейнерите са разположени в т.нар. „джобове“, чието предназначение е безопасното придвижване на МПС и пешеходци. Възразява, че ищцата не е положила дължимата грижа и познавайки района, не е съобщила реалното разположение на контейнерите. Възразява и че ищцата не е потърсила своевременно медицинска помощ и е допринесла до влошаване на здравословното си

състояние. Оспорва претендираният размер на обезщетението.

Третото лице помагач – „С“ ЕАД оспорва иска, сочи, че не се установява механизма на настъпване на описаните от ищцата вреди. Оспорват се претендираните вреди, като се поддържа, че здравословното състояние на ищцата е повлияно от възрастта ѝ. Посочва, че към датата на процесния инцидент в дружеството, респ. в „УО“ ЕАД не са постъпвали данни и сигнали за неработещо осветление в участъка, а осветителната мрежа е работела и е била включена в 17,08 часа на 11.12.2020 г. и изключена в 7, 32 часа на 12.12.2020 г. Оспорва иска като неоснователен, евентуално възразява срещу претендирания размер на обезщетението.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства приема от фактическа страна следното:

От показанията на свидетеля ДВД, внук на ищцата, се установява, че както той, така и ищцата живеят в един и същи вход на блок, който преди е бил с административен адрес: ул. Б №12А, блок 16, а понастоящем – блок 16 Б. Поради местоживеенето им в един блок и близката роднинска връзка, двамата често са заедно. Според свидетеля една вечер през декември 2020 г. ищцата отишла да изхвърли боклука и се върнала със следи от кръв по себе си. Обяснила на свидетеля, че се е спънала и е паднала. Имала кръв и кал по и около носа. Била контактна, но много стресирана и изпитвала болка, не пожелала да я откара до болница, а поискала да отпочине и да види как ще се чувства на следващия ден. На следващия ден ищцата си останала вкъщи, а на следващия ден посиняла част от лицето ѝ /под очите, по и около носа/ и посетила лекар. От падането останала рана за известно време. Според свидетеля преди инцидента ищцата е била в добро състояние, въпреки възрастта си и не ползва очила. След инцидента се оплаквала, че са ѝ заглъхнали ушите и не чува добре. Поради видимите насинявания и раната ищцата ограничила социалните си контакти и излизала със слънчеви очила. Според свидетеля когато ищцата е паднала било вечер и валило дъжд.

Според свидетеля преди Ковид пандемията контейнерите се намирали на тревата, а непосредствено преди инцидента били преместени на тротоара като били оградени от перпендикулярен на тротоара бордюр, който е с дължина около 70-80 см и преминава през повече от половината от тротоара, оформяйки праг, излизащ извън ширината на контейнерите. Установява се от показанията, че бордюрът е съставен от три елемента, като третият стърчи изцяло навън от контейнера, а пред него няма кофа за боклук. Установява се и че настилката е тъмносива и бордюрният елемент е с цвят на бетон, като не е обозначен с цветни линии. Според свидетеля понякога има, а понякога няма осветление в междублоковото пространство, като някои лампи не работят. Конкретно посочва, че точно до кофите за боклук няма осветление, поради което в зимни условия и вечер осветеността не е достатъчна. По преценка на свидетеля за неговите нужди районът е достатъчно осветен, но тази преценка не може да направи за възрастен човек .

Видно от лист за преглед на пациент ищцата е прегледана от специалист със специалност Неврохирургия, като е съобщила, че на 11.12.2020 г. си е ударила лицето /основно носа/. Било установено синьо-виолетово кръвонасядане на двете очници и

засъхнала круста на гърба на носа. При извършеното на 13.12.2020 г. образна диагностика не била установена фрактура на костите на черепния свод.

От съдебномедицинско удостоверение №34/2020 г. се установява, че на 14.12.2020 г. ищцата била прегледана от д-р ДН, съдебен лекар, Началник на „ Отделение по съдебна медицина“ на УМБАЛ „ЦЙ - ИСУЛ“ ЕАД и било установено, че по гърба на носа има рана, покрита с гноевидна коричка, срединно разположена , от средна към горна трета, на площ 1/0,4 см и долните клепачи на двете очи са мораво кръвонаседнати със зеленикава периферия. Според съдебния лекар установената травма е резултат от действието на твърд тъп предмет и може да бъде получена по време и начин, както съобщава ищцата., като установените травми са причинили на пострадалата временно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Видно от представената от ответника извадка от цифровия модел на информационна система Софкар на улица Б към 19.01.2023 г./ датата на изготвяне на извадката/ на ул. Б има 4-етажен блок с номер 16Б с три входа.

При така установената фактическа обстановка и след преценка твърденията и възраженията на страните съдът приема от правна страна следното:

Предявени са активно субективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 49 във връзка с чл. 45 от Закона за задълженията и договорите за ангажиране на гаранционно-обезпечителната отговорност на ответника. Фактическият състав на деликта е реализиран, когато са причинени вреди на пострадалия от противоправното и виновно деяние на лице, при или по повод изпълнение на работата му, поставена от възложителя. За да бъде ангажирана отговорността на възложителя по чл. 49 ЗЗД е необходимо наличието на следните предпоставки: 1) правоотношение по възлагане на работа, 2) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическото лице - пряк изпълнител на работата с необходимите елементи (деяние, вреда - имуществена и/или неимуществена, причинна връзка между деянието и вредата, противоправност и вина), 3) вредите да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа - чрез действия, които пряко съставляват извършването на възложената работа, чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата, или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него (арг. ППВС № 9/1966 г.). Във всички случаи на неправомерно увреждане вината се предполага до доказване на противното (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), като в тежест на ответника е при оспорване да обори презумпцията, доказвайки по несъмнен начин липсата на вина на делинквента.

От събраните в производството доказателства се установява наличието на всички елементи от правопораждащия правото на вземане за обезщетение фактически състав.

Съдът намира за доказано в производството, че ищцата е претърпяла травматично увреждане в следствие на препъване в несигнализирана и необозначена неравност на настилка на тротоара в близост до ул. Б в близост до блок 16 Б /с предишен административен адрес: ул. Б №12А, блок 16/, представляваща навлизащ в тротоарната част бордюр, положен за обособяване на функционален джоб за поставяне на съдове за събиране

на отпадъци. Изпълнението на бордюра, видно от показанията на свидетеля Д, е по начин, създаващ обективно препятствие пред нормалното и безопасно пешеходно движение по тротоара. Същият е над тротоарната настилка, излиза извън габаритите на съдовете за смет и не е обозначен или сигнализиран, така че да бъде съобразен от пешеходците при преминаването им в участъка. Отделно от това самото разположение на същия ограничава и стеснява тротоара под установените нормативни изисквания за широчина на тротоарите.

Съгласно чл. 86 от Наредба № РД-02-20-2 от 20.12.2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии, /издадена на основание чл. 75, ал. 4 ЗУТ от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 7 от 19.01.2018 г., в сила от 20.02.2018 ./ извън уличното платно към страничното пространство може да се обособят ленти за паркиране, които се комбинират с дървесни насаждения или друго подходящо озеленяване и функционални джобове (за разполагане на контейнери за смет, автомати за билети, стоянки за велосипеди, хидранти, разпределителни кутии, шкафове за светофари и др.). В случая т. нар. функционален джоб е изграден не в страничното пространство на уличното платно, а в пространството на тротоара. Изграждането на „джоба“ по този начин, а не в обособена лента, в случая е довело и до стесняване на тротоара до ширина, очевидно по-малка от изискуемата съгласно чл. 80, ал. 5, т. 1 ЗУТ и чл. 59, ал. 3 от Наредба № РД-02-20-2 от 20.12.2017 г. ширина от 1,50 м за тротоари за пешеходци. Следва да се посочи и че с чл. 59, ал. 5 от посочената Наредба изрично е предвидено, че при наличие на улично озеленяване, УО, контактено-кабелна мрежа на стълбове и/или градска мебел широчината на тротоара е най-малко 2,50 m, като по този начин се осигурява нормалното и безопасно придвижване на пешеходци при наличие на елементи в рамките на тротоара, които намаляват неговата ширина.

Следва да се отбележи, че дори и да се приеме, че необходимостта от осигуряване на място за поставяне на съдовете за смет е налагала да се ограничи пешеходното придвижване /в какъвто смисъл ответникът не ангажира доказателства/, то при извършване на ограничаването не е спазен принципа за достъпност на пешеходната среда. Не е положена минимална грижа обособяването на джоба да се извърши по начин, несъздаващ неравност на терена, каквато възможност технически е налице — чрез изпълнение на наклон и повдигане на настилка. В този смисъл следва да се съобрази, че по подобен начин е предвидено да се осигурява достъпна среда при пресичане на пътните платна. Така съгласно чл. 95, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-2 от 20.12.2017 г. на уличните кръстовища се устройва възможност за удобно и безопасно пресичане на пешеходци по начин, позволяващ достъп без бордюри. Това се постига или чрез скосяване на тротоарната настилка до нивото на пътната настилка, или чрез повдигане на пътната настилка до нивото на тротоарната и съгласно чл. 102, ал. 2 при необходимост пешеходната пътека може да се повдигне до нивото на тротоарната настилка. От посочените норми е видно, че изпълнението на пешеходните пространства, в частност тротоарите, следва да се извършва по начин, че да не се създават неравности и препятствия на терена.

Съгласно чл. 3 от Наредба № РД-02-20-2 от 20.12.2017 г. един от основните принципи

при планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи е насоченост към осигуряване на достъпността и безопасността на всички участници в движението, включително на хората с намалена подвижност. Непологането на дължимата грижа за осигуряването на такава среда съставлява виновно противоправно поведение от страна на лицата, на които ответната община е възложила изграждането, поддържането и обезопасяването на стопанисвания от нея процесен участък.

Освен посоченото техническо изпълнение и липсата на ясна сигнализация на изградения бордюр, не се установява да е осигурено осветление именно на участъка, в който същият навлиза в пешеходната част. Видно от показанията на свидетеля Д точно в района на съдовете за смет не е налице осветление, като от ответника доказателства които да поставят под съмнение изнесените от свидетеля твърдения не са ангажирани.

Отговорността по чл. 49 ЗЗД следва да се ангажира, тъй като съгласно разпоредбите на чл. 5, чл. 8, чл. 19, ал. 1, чл. 31 и § 1, т. 1 и 4 от ПЗР на ЗП, чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОС вр. § 7, ал. 1 от ПЗР на ЗМСМА, задължение на съответната община е да поддържа общинската пътна мрежа, включително и прилежащите тротоари като част от обхвата на пътя, в състояние, отговарящо на изискванията за безопасно движение по тях. Съществуващата правна уредба регламентира преки задължения за общинската администрация във връзка с управлението, изграждането и стопанисването на общинските пътища, както и срокове за тяхното изпълнение, като в случая ответникът не оспорва възникването в негова тежест на тези задължения именно за процесния участък. Ответникът твърди, че тези задължения са изпълнени надлежно, което твърдение обаче съдът намира за неустановено в рамките на настоящото производство по изложените съображения. Допуснато е бездействие на длъжностните лица, на които СО е възложила изпълнението на посочените задължения по осигуряване на достъпна среда за пешеходците.

Възражение на ответника за наличие на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищцата е недоказано, като за същото не са ангажирани доказателства от ответника и не се установява да е налице поведение на ищцата, което да е спомогнало за настъпване на увредата.

Въз основа на медицинските документи и свидетелските показания, съдът приема за доказано и претърпяването на неимуществени вреди в резултат от полученото увреждане – физическа болка, която ищцата е изпитвала в продължение на няколко дни, притеснение от възможни тежки последици за здравето с оглед травмата на лицевата част на главата /наложило и посещение на спешен кабинет и образна диагностика/ и неудобство от настъпилите видимо синини по лицето и нараняване на носа за периода до заличаването им.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществения критерий за справедливост. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този аспект справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а тя се извежда от преценката на конкретните

обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение.

Всички тези обстоятелства, съобразени в тяхната съвкупност в случая съдът намира, че обосновават справедливо и адекватно обезщетение на претърпените от ищцата неимуществени вреди в размер от 2000 лева., което не следва да бъде намалявано по направеното от ответника възражение за съпричиняване на основание чл.51, ал.2 ЗЗД. При определянето им съдът отчита възрастта на пострадалата /83 години към датата на увреждането/, характер и степен на увреждане /травма на видимата част на тялото – на лицето/, начин и обстоятелства, при които е получено /падане без да е налице въздействие върху личността на пострадалата от други лица/, продължителността и степен на интензитет /непродължително неудобство и болки/.

Съдът намира, че не се установяват вреди, които да аргументират определяне на обезщетение в по-висок размер. Не се установяват трайни увреждания на здравето на ищцата ,вкл. твърдяното увреждане на зрението и слуха, доколкото данни за същите липсват както в показанията на свидетеля, така и в медицинската документация.

По тези съображения, предявеният иск следва да бъде уважен за сумата от 2000 лева и отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 4000 лева като неоснователен.

Законна лихва не следва да се присъжда доколкото не се претендира от ищцата предвид изричното изявление на същата в о.с.з на 20.06.2023 г.

По отговорността на страните за разноски:

При този изход на спора ищецът на основание чл.78, ал.1 ГПК има право на разноски, съразмерно с уважената част от иска в размер на 80 лева, от общо направени разноски в размер на 160 лева за държавна такса.

Ответникът има право на юрисконсултско възнаграждение на основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК в размер на 50 лева, съразмерно с отхвърлената част от исковете и с оглед фактическата и правна сложност на делото

Воден от горното, Софийски районен съд, 118 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА СО, гр. С, ул. „М” № 33 да **заплати** на **В. Б. Й.** с ЕГН ***** и адрес: гр. С, ул. Б №12, бл. 16, вх. Б, ет. 3, ап. 8 срещу СО, на основание чл. 49 във връзка с чл. 45 ЗЗД сумата от **2000 лева** – обезщетение за неимуществени вреди от увреждане, причинено на 11.12.2020 г. около 19,30 ч. при падане и удар на лицето в асфалтовата настилка поради спъване в бордюра на тротоара в гр. С в района на ул. „Б“ близо до блок 16 Б /стар административен адрес: блок 16, ул. „Б“ № 12А/, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над сумата от 2000 лева до пълния предявен размер от 4000 лева.

ОСЪЖДА СО, гр. С, ул. „М” № 33 да **заплати** на **В. Б. Й.** ***** и адрес: гр. С, ул. Б №12, бл. 16, вх. Б, ет. 3, ап. 8, на основание чл.78, ал.1 ГПК сумата **80 лева** – съдебни

разноски, съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА В. Б. Й. ***** и адрес: гр. С, ул. Б №12, бл. 16, вх. Б, ет. 3, ап. 8 **да заплати** на СО, гр. С, ул. „М” № 33, на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал.8 ГПК, сумата **50 лева** –. юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от исковете.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач „С“ ЕАД с ЕИК ***.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____